

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Téma: Instituce zabývající se ochranou přírody a krajiny v ČR

Autor:	Mgr. Lenka Jorová
Číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.1072
Ročník:	2.
Obor vzdělávání:	Cestovní ruch
Vzdělávací oblast:	Přírodovědné vzdělávání
Tematická oblast:	Člověk a životní prostředí
Vytvořeno dne:	listopad 2012
Anotace:	Žáci znají instituce, které se v ČR zabývají ochranou přírody a krajiny, chápou jejich důležitost v rámci udržení kvalitního životního prostředí a uvedou jejich stěžejní pole působnosti. Žáci pracují podle prezentace, seznamují se samostatně s činností vybrané instituce. V závěru mohou pracovat na doplňujících úkolech a utvrdit své znalosti podle vybraného nejdůležitějšího učiva.

Světové instituce zabývající se ochranou přírody

- Mezinárodní unie pro ochranu přírody a přírodních zdrojů (IUCN)
 - vydává Červené knihy
- Světový fond pro ochranu přírody (WWF)
 - financuje mezinárodní akce na ochranu přírody
- Program Spojených národů v oblasti životního prostředí (UNEP)
 - vydává Zprávy o stavu životního prostředí Země
- Organizace spojených národů pro výchovu vědu a kulturu (UNESCO)
 - vydává publikace, pořádá konference

Ochrana přírody a krajiny v ČR

- Povinností celé české vlády a všech ministerstev je dbát o životní prostředí a směřovat k trvale udržitelnému rozvoji
- Zásadní postavení má Ministerstvo životního prostředí ČR, které pracuje na ochraně ŽP jako jednotlivec, ale řídí činnost ostatních rezortů a připravuje celkovou státní politiku v oblasti ŽP

Instituce zabývající se ochranou přírody v ČR

- Státní instituce
 - Ministerstvo životního prostředí (MŽP)
 - Česká inspekce životního prostředí ČR (ČIŽP ČR)
 - Agentura ochrany přírody a krajiny ČR (AOPK ČR)
 - Státní fond životního prostředí (SFŽP)
 - stráž přírody (Asociace strážců přírody ČR)
 - ústavy – např. ČHMÚ, ČÚOP, ČGÚ, ČEÚ
 - města a obce

Instituce zabývající se ochranou přírody v ČR

- Nevládní organizace a hnutí
 - Český svaz ochránců přírody
 - Společnost pro trvale udržitelný rozvoj
 - Brontosaurus
 - Hnutí DUHA
 - Greenpeace
 - Děti Země
 - atd.

Skupinová práce - pokyny

- Rozdělte žáky do 5 skupin
- Každá skupina obdrží text (viz příloha) o jedné z vybraných institucí působících v ČR
- Úkolem skupiny je text pročíst a vybrat důležité informace – jak instituce funguje, co je jejím cílem, kdo ji zřizuje atd.
- Každá skupina přednese výsledky své práce celé třídě

Ministerstvo životního prostředí

- Ústřední orgán státní správy a orgán vrchního dozoru ve věcech životního prostředí
- Současný ministr Mgr. Tomáš Chalupa (podzim 2012)

Ministerstvo životního prostředí

- Zajišťuje státní správu pro:
 - ochranu vodních zdrojů, ochranu podzemních a povrchových vod
 - ochrana ovzduší
 - ochrana přírody a krajiny
 - ochrana horninového prostředí, nerostných zdrojů
 - geologické práce a ekologický dohled nad těžbou
 - odpadové hospodářství
 - posuzování vlivu činností a jejich důsledků na ŽP
 - myslivost, rybářství a lesní hospodářství

Česká inspekce životního prostředí České republiky

- Odborný orgán státní správy
- Pověřena dozorem nad respektováním zákonných norem v oblasti ŽP
- Zřízena MŽP ČR

Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky (AOPK ČR)

- Zřízena MŽP
- Předmětem činnosti je:
 - sledování stavu, změn a vývojových trendů biotopů, populací ohrožených druhů a krajiny
 - správa státního majetku ve zvláště chráněných územích ČR
 - osvěta a šíření informací v oblasti přírody a krajiny, poradenství a vzdělávání
 - mezinárodní spolupráce v ochraně přírody a krajiny

Český svaz ochránců přírody (ČSOP)

- Občanské sdružení jehož členové mají aktivní zájem o ochranu přírody a krajiny
- Ustanoven již v roce 1979
- V minulosti vydával vlastní časopis *Naší přírodou*
- Usiluje o ochranu a obnovu přírodního dědictví, pracuje na poli EVVO, podporuje trvale udržitelný rozvoj
- Je členem Světového svazu ochrany přírody

Greenpeace

- Nezávislá mezinárodní ekologická organizace
- Působí ve více než 40 zemích již 40 let
- Cílem je:
 - chránit ŽP
 - upozorňovat na jeho poškozování
 - zajistit schopnost Země udržet život ve vší rozmanitosti
 - řešení ekologických problémů na mezinárodní úrovni

Greenpeace

- Usiluje o:
 - prosazení energetické revoluce
 - ochranu světových oceánů
 - ochranu světových pralesů
 - globální odzbrojení
 - trvale udržitelné zemědělství
 - ochranu druhové rozmanitosti

Hnutí DUHA

- Prosazuje zdravé prostředí pro život, pestrou přírodu a chytrou ekonomiku
- Funguje od r. 1989
- Prosazují lepší zákony a energetická opatření
- Argumentují připravenými a podloženými fakty
- Pravidelně informují veřejnost i novináře
- Sledují a komentují ekologická témata
- Spolupráce a dalšími subjekty

Úkoly

- Vyhledejte loga mezinárodních institucí zabývajících se ochranou přírody.
- Vyhledejte Etický kodex ekologických organizací a zjistěte, co zahrnuje.
- Najděte, na jakých projektech v současné době pracuje Greenpeace či Hnutí DUHA.
- Kde je ve Vašem okolí nejbližší územní odbor životního prostředí. Proč je dobré to vědět? Zajděte tam a zeptejte se, jaká je jejich pracovní náplň, čím se obvykle zabývají.

Úkoly - řešení

- Etický kodex ekologických organizací
 - najdete např.
<http://www.zelenykruh.cz/dokumenty/eticky-kodex-schvaleny-20051026.pdf>
 - „Úkolem ekologických organizací je prosazovat, hájit a uskutečňovat veřejný zájem na zdravém prostředí pro život každého z nás a na ochraně přírody.“
- Projekty Greenpeace, Hnutí DUHA
 - www.hnutiduha.cz
 - www.greenpeace.org/czech/cz/

Shrnutí - PAMATUJ !

- Řídícím článkem ochrany přírody a krajiny v ČR je Ministerstvo životního prostředí ČR
- Hlavní kontrolní složkou je Česká inspekce životního prostředí ČR zřízená MŽP ČR
- Na ochraně ŽP se podílí celá česká vláda a všechna ministerstva i jednotlivé úřady
- Další státní organizace: Asociace ochrany přírody a krajiny v ČR, Český svaz ochránců přírody
- Nevládní a neziskové organizace: Hnutí DUHA, Greenpeace

Použité zkratky

- ČEÚ – Český ekologický ústav
- ČGÚ – Český geologický ústav
- ČHMÚ – Český hydrometeorologický ústav
- ČR – Česká republika
- ČÚOP – Český ústav ochrany přírody
- EVVO – Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
- MŽP – Ministerstvo životního prostředí
- ŽP – životní prostředí

Použité zdroje

1. Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky: O Agentuře ochrany přírody a krajiny ČR. [online]. [cit. 2012-11-09]. Dostupné z: http://www.ochranaprirody.cz/wps/portal/cs/aopkcr/aopkcr!/ut/p/c5/DcrdEkJAGADQZ-kBmv3Ep1xaYixTs6nITbOr_JRplQo9febcHpKRYUN861K8a_UQDUIJZp63EbfQQwP8vY4QhAfdpgdnASsgjGRlo-Q0kzTvBlfZpRukVferoM3AqmXJebjxlR1LxfCqAD_6eR5Xw0uLGJNBSMVTa_MjM25A0V0oOhrcU50fNaOz5TjubutPXyyD8IKyF4WFequZqTZPChkZtLc4eGPv_JanGWnvp9kfX59cnw!!/?sentByLeftNavigation=true
2. Česká inspekce životního prostředí: Kdo jsme. [online]. [cit. 2012-11-09]. Dostupné z: <http://www.cizp.cz/O-nas/Kdo-jsme>
3. *Etický kodex ekologických organizací* [online]. 2005 [cit. 2012-11-15]. Dostupné z: <http://www.zelenykruh.cz/dokumenty/eticky-kodex-schvaleny-20051026.pdf>
4. GREENPEACE Česká republika: O nás. [online]. [cit. 2012-11-09]. Dostupné z: <http://www.greenpeace.org/czech/cz/O-nas/O-nas---hlavni-stranka/>
5. Hnutí DUHA: Friends of the Earth Czech Republic [online]. 2012 [cit. 2012-11-13]. Dostupné z: <http://www.hnutiduha.cz/>
6. KVASNIČKOVÁ, D. *Základy ekologie*. 3. vydání. Praha: Fortuna, 2004. ISBN 80-7168-902-5.
7. Ministerstvo životního prostředí: Historie a poslání MŽP. [online]. [cit. 2012-11-09]. Dostupné z: <http://www.mzp.cz/cz/ministerstvo>
8. Ochrana přírody. Biomach, výpisky z biologie [online]. 2005– [cit. 2012-11-13]. Dostupné z: <http://www.biomach.cz/ekologie/ochrana-prirody>

Vzhledem k autorským zákonům neobsahuje prezentace obrázky. Pro využití ve výuce doporučuji pro zpestření obrázky doplnit.